

Nieuwe Media op het Dominicus College

Joost de Laat

Als je het *Dominicus College* te Nijmegen op een willekeurig moment binnenloopt, is het niet ongewoon om overal in de school groepjes leerlingen bezig te zien met een foto- of videocamera en statief om opnames te maken. Sinds het schooljaar 2006-2007 staat *Nieuwe Media* als vak op het rooster van het eerste en tweede jaar havo en vwo en het is niet meer weg te denken in een aantal vakken, projecten en buitenschoolse activiteiten.

Start en aanloop

De bijzondere aandacht voor *Nieuwe Media* begon op het Dominicus College in het schooljaar 2002-2003 met het project *<<www.itsmylife>>*. In dit zeer ambitieuze project maakten de leerlingen van een 3-havo klas een website waarin zij een beeld gaven van zichzelf, hun leven en dromen met behulp van foto's, filmpjes en gedichten. De diversiteit aan activiteiten tijdens dit project, zoals praktische foto- en videoworkshops, de lessen mediawijsheid 'avant la lettre', de samenwerking met culturele instellingen en het zelf maken van een installatie onder leiding van een interaction designer bepaalt nog steeds de brede visie op de wijze waarop we op het Dominicus College ermee willen werken. Over dit project is in Kunstzone 10-2003 een uitgebreid artikel verschenen.

Dit project heeft zoveel knowhow opgeleverd dat in de jaren erna op school in de vakken (Nederlands, geschiedenis, ckv, verzorging) en projectdagen verschillende Nieuwe Media-projecten werden ontwikkeld of in samenwerking met instellingen buiten school werden uitgevoerd. Nieuwe Media was gaandeweg niet meer weg te denken op onze school. Van al deze projecten staat een uitgebreid verslag op de website van de school.

Toen in het schooljaar 2005-2006 de docent muziek vertrok, kregen een aantal docenten beeldend en ckv de kans een half jaar een pilot Nieuwe Media te ontwikkelen, uit te voeren en te evalueren. Dit was zo succesvol dat vanaf het schooljaar 2006-2007 de eerstejaars 2 lessen per week en sinds 2007-2008 de tweedejaars 1 lesuur per week Nieuwe Media op het rooster hebben staan. Hiervoor was een aanpassing van de lessentabel nodig. Uiteindelijk is het ook 'ten koste' van andere meer traditionele kunstvakken gegaan. De docenten Nieuwe Media zijn allen kunstvakdocenten beeldend en drama.

Waarom Nieuwe Media in onderbouw?

De meeste leerlingen presenteren nog steeds de resultaten van hun werk in een schriftelijk werkstuk. Echter, de laatste jaren zijn de mogelijkheden sterk toegenomen om met digitale middelen jezelf en je werk op een meer eigentijdse wijze te presenteren. Niet met woorden, maar ook met beelden kun je veel vertellen. Een sterke praktische basis om beelden te maken is belangrijk en daarvan heb je je hele verdere (school) leven profijt.

En we leven in een mediacultuur. Vooral jongeren maken volop gebruik van nieuwe media. In hun vrije tijd is het gebruik van allerlei vormen van nieuwe media gemeengoed. Waarom maken we hiervan op school niet meer gebruik?

Door de overrompelende aanwezigheid en de complexiteit van de beeldcultuur is het wel belangrijk om te leren kijken en beelden kritisch te leren begrijpen en te gebruiken. De school heeft daar een taak in.

Vanuit de visie van de school op het onderwijs is het zeer belangrijk dat in dit vak in de onderbouw een aantal algemene leervaardigheden zeer nadrukkelijk aan bod komen, zoals samenwerken, organiseren, plannen, onderzoeken, reflecteren en presenteren. Vandaar dat we op het Dominicus College in de onderbouw het vak *Nieuwe Media* aanbieden.

Programma

In het eerste leerjaar krijgen de leerlingen het vak 2 lessen per week en in het tweede leerjaar 1 lesuur per week. In deze lessen staan naast de algemene leervaardigheden, *fotografie* (beeldaspecten), *film* en *mediawijsheid* centraal.

Na een eerste kennismaking met Nieuwe Media en de geschiedenis en ontwikkeling van de media gaan we in op de rol van Nieuwe Media in het dagelijkse leven van de leerlingen. De leerlingen houden een dagboek bij van hun media-activiteiten en we bespreken hun ervaringen.

De vakinhoudelijke aandacht voor Nieuwe Media gaat in het eerste halfjaar van het eerste leerjaar over 'leren kijken'. Zeker in de beeldcultuur van vandaag is het analyseren en begrijpen van beelden belangrijk. Kortom, aandacht voor visuele geleerdheid. We werken hieraan in het blok fotografie. Leerlingen leren beeldaspecten herkennen en hun werking te begrijpen. Tevens kunnen de leerling deze beeldaspecten toepassen in hun eigen opdrachten en fotowerk.

In het filmblok komen het filmen van een persoonlijke presentatie, het maken van een reclamefilm en van een nieuwsitem of -reportage aan bod. We onderzoeken de relatie met ons dagelijkse leven en de eigen ervaringen. We onderzoeken wat belangrijk is bij een film en hoe je een film, reclamespot, nieuwsitem of -reportage stap voor stap opbouwt. We besteden aandacht aan de (manipulerende) werking en het effect van reclame en nieuws op de kijker. De leerlingen doorlopen het filmproces van voorbereiden, filmen en monteren driemaal. De nieuwsitems en -reportages die door onze school verzorgd

worden, worden gebruikt in de tv-uitzendingen van *S-TV* bij *TV Gelderland*.

In het tweede leerjaar starten we opnieuw met het eigen media-gebruik en schenken we aandacht aan de risico's (cyberseks, veilig internetten, google-generatie, knip & plak-generatie, openbaar & privé, enzovoorts) en het gevaar van manipulatie door beeldbewerking.

We onderzoeken het manipuleren/photoshopen van foto's (privé, in de reclame, het nieuws en in de kunst), hebben het over de waarheid van het beeld, de visie van de maker, de manipulerende werking. In dit blok gaan de leerlingen ook zelf aan de slag met Photoshop en het presenteren van hun werk. In het 2½ maand durende blok film wordt toegewerkt naar een volledig journaal rondom de school of een thema-uitzending van 20 minuten op de regionale tv-zender *TV Gelderland*. Onderzoeken, plannen, samenwerken en kiezen binnen een redactieteam en vervolgens presenteren, opnemen en monteren tot een gezamenlijk eindresultaat: 20 minuten televisie.

Vervolg

Meer en meer zien we leerlingen vanuit eigen initiatief en sterk aangemoedigd door het team Nieuwe Media-docenten aan de slag gaan met het gebruik van fotografie, film en beeldbewerking:

- tijdens de maatschappelijke stages worden videoverslagen gemaakt;
- tijdens een reis naar Japan werd door leerlingen een video-dagboek bijgehouden;
- de gehandicapte leerlingen van een afdeling van onze school maken een documentaire als onderdeel van een integratieproject;
- tijdens de lessen Verzorging maken leerlingen foto's, filmpjes en podcasts om hun resultaten te presenteren;
- leerlingen maken PowerPoint-presentaties waarin geluid, beeld en vormgeving samen komen;
- in de lessen Klassiek worden verhalen vertaald in film;
- in de lessen Frans werken de leerlingen aan een soap;
- een groepje leerlingen gaat aan de slag om met VJ-software hun eigen VJ-presentatie voor een schoolfeest voor te bereiden;
- als onderdeel van een kerstvoorstelling werden animaties gemaakt;
- een mentor begint met een klassenblog.

In het kader van het profielwerkstuk worden in samenwerking met *TV Gelderland* de 'levende herinneringen' van mensen aan de Tweede Wereldoorlog op film vastgelegd. De interviews van jongeren met deze mensen blijken van bijzondere waarde voor beiden.

Informatie

Meer informatie over Nieuwe Media op het Dominicus College vind je op:

- www.dominicuscollege.nl/nieuwemedia
- www.dominicuscollege.nl/film
- <http://dominicus.s-tv.nl>
- www.youtube.nl/nieuwemedia.

Informatie over het project <<www.itsmylife>> vind je op:

- www.dominicuscollege.nl
- <http://itsmylife.fol.nl>
- www.cultuurplein.nl/vo/praktijk/praktijkbeschrijvingen/projectvoorbeelden.

Collega's vragen om hulp en binnenkort starten korte cursussen voor collega-docenten om kennis te maken met deze technieken. Een multimedia-site binnen onze elektronische leeromgeving bevat talloze handleidingen, hulpfiles, online cursussen en suggesties om zelf aan de slag te gaan, zowel voor leerlingen als voor docenten. In de lessen ckv in 4-havo en 4-atheneum is meer en meer de aandacht komen te liggen op film: film als kunstvorm, de speelfilm, de experimentele film en de documentaire. Dit is op onze school een voor de hand liggende ontwikkeling. Naast aandacht voor het kijken, analyseren en ervaren van film, verdiepen de leerlingen zich in de filmgeschiedenis, filmtheorie, de filmtaal en de filmvormgeving. Film als kunstwerk is het uitgangspunt. Gedurende enkele maanden werken ze in een filmproductiegroep aan een eigen speelfilm of documentaire. Opnieuw zijn ook organiseren, plannen, reflecteren en presenteren belangrijke algemene leervaardigheden die verder ontwikkeld moeten worden. In een eigen door de leerlingen georganiseerd schoolfilmfestival worden de films geselecteerd voor landelijke filmfestivals als *Expose Your Talent* of het *Nationaal Filmfestival voor Scholieren (NFFS)*.

S-TV

In het voorjaar van 2008 is gestart met een samenwerking tussen *Omroep Gelderland/S-TV* en het Dominicus College. Op een speciaal ingericht videoplatform van *S-TV* kunnen leerlingen en docenten de door hen gemaakte filmopnamen plaatsen om deze te delen met leerlingen, docenten, ouders en andere geïnteresseerden. Zo ontstaat een exclusieve *TV*-zender van het Dominicus College: <http://dominicus.s-tv.nl>. In de lessen Nieuwe Media worden in samenwerking met *Omroep Gelderland* de basisvaardigheden hiervoor geleerd in samen ontwikkelde lesmodules. Speciale reportageteams verzorgen met enige regelmaat nieuwsitems en korte reportages en brengen zo nieuws en andere wetenswaardigheden van de school onder de aandacht van medeleerlingen, docenten en hun ouders. Zij zullen met workshops door *Omroep Gelderland* ondersteund worden. Ook heeft het Dominicus College inmiddels een aantal korte tv-programma op *Omroep Gelderland* verzorgd. Deze werden gepresenteerd door leerlingen van de school. Op de website van de school zijn deze uitzendingen terug te zien.

Gelders Netwerk Nieuwe Media

In het binnenkort op te starten *Gelders Netwerk Nieuwe Media*, waarvan onlangs de startbijeenkomst geweest is, praten we met scholen, instellingen en producenten over de ontwikkeling van Nieuwe Media binnen het Onderwijs en de wijze waarop scholen, instellingen en producenten elkaar kunnen vinden.

In dit netwerk hopen we tot een uitwisseling van ideeën, leerplannen en leerlijnen te komen, de visie op en de invulling van Nieuwe Media aan te scherpen, mediawijsheid te funderen en tot een samenwerking met instellingen en producenten te komen. Maar ook praktische zaken als de keuze voor camera's, de technische ondersteuning op school, enzovoorts mogen hier aan bod komen.